

SPOLEČNOST PRO HUDEBNÍ VÝCHOVU ČESKÉ REPUBLIKY

založena v roce 1934

Jabloňová 564/43
460 01 Liberec 12
IČ: 22758917
telefon: +420 604 620 319
e-mail: shvcr@seznam.cz

www.shvcr.cz

ČOB a.s. 250347488/0300

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2016

Společnost pro hudební výchovu České republiky (SHVČR) pracovala v roce 2016 jako nezisková organizace – zapsaný spolek. K 31. 12. 2016 měla 169 členů. Během roku se SHVČR aktivně spolupodílela na řadě akcí, které byly věnovány problematice uměleckého vzdělávání či konkrétně školní hudební výchově. SHVČR měla zastoupení v pracovním týmu, který připravuje Standardy pro HV (Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, MŠMT ČR, za SHV ČR Jiří Holubec a Jan Prchal), spolupodílela se na organizaci diskusního kulatého stolu **Výchova uměním** v Parlamentu 23. 5. 2016. Předseda SHVČR byl členem prezidia České hudební rady při UNESCO a její pedagogické sekce.

HUDEBNĚ VÝCHOVNÉ SOUTĚŽE

Ve dnech 20.–22. 3. 2017 proběhlo mezinárodní kolo vědomostní soutěže **Hnúšťanský akord** (ZUŠ Hnúšťá, okres Rimavská Sobota, Banskobystrický kraj), Českou republiku reprezentovali žáci ZŠ a ZUŠ Jabloňová z Liberce (v mezinárodní části soutěže získali 2. místo). Předseda SHVČR Jan Prchal byl členem poroty mezinárodního kola soutěže. Hnúšťanský akord je inspirací pro českou verzi této soutěže, kterou připravuje pracovní skupina SHV ČR a její první kolo, ve kterém budou soutěžit tříčlenná družstva, by se mělo uskutečnit na jaře 2019.

Ve dnech 28. dubna až 1. května 2016 se v litevské Klaipėdė konal třetí ročník **Mezinárodní hudební olympiády**, soutěže, která je určena všestranně hudebně nadaným dětem a mládeži 2. stupně základních škol a škol středních. Jejimi pořadateli byly European Association for Music in Schools (EAS), litevské Ministerstvo školství a vědy, litevské Centrum pro neformální vzdělávání mladých, Asociace hudebních učitelů Litvy a Univerzita v Klaipėdė. Soutěžící musejí v několikadenním soutěžním klání prokázat výborné hudebně teoretické znalosti, pohotovost ve čtení z listu a v intonaci, sólově zazpívat na veřejném vystoupení a předvést svou vlastní kompozici. Zatímco v pobaltských zemích má tato soutěž svá národní kola, ze kterých postupují vítězové do mezinárodní soutěže, v České republice dosud tato soutěž, ani žádná obdobná, neexistuje. Přesto, nebo právě proto, Společnost pro hudební výchovu ČR do Litvy poslala svého zástupce, kterým byl žák 9. třídy základní školy Václav Šolc z Úval u Prahy. Václav se v konkurenci vynikající hudební mládeže neztratil a získal ve své kategorii bronzové pásmo. Do mezinárodní poroty soutěže zasedla členka SHV ČR Jiřina Jiříčková.

Pracovní skupina Společnosti pro hudební výchovu ČR pod vedením PhDr. Jiřiny Jiříčkové připravuje verzi **České hudební olympiády**, jejíž první ročník by měl proběhnout

ve školním roce 2017/2018. Jedná se o soutěž jednotlivců a jeho vítězové pak budou moci odcestovat na mezinárodní klání. Místo konání další Mezinárodní hudební olympiády v roce 2018 je v jednání. Historicky 1. ročník této soutěže by měl proběhnout na Gymnáziu a hudební škole hlavního města Prahy v únoru 2018. Vítěz by měl reprezentovat českou republiku na IV. Mezinárodní hudební olympiádě. Soutěž má podporu MŠMT, ÚUR ZUŠ a kromě uvedeného gymnázia by se na organizaci měla spolupodílet i katedra HV PedF UK.

HUDEBNĚ VÝCHOVNÉ KONFERENCE, SYMPOZIA

22. září se uskutečnila na Filozofické fakultě Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře mezinárodní konference ***Súčasný trendy a perspektívy hudobnej edukácie***. Téma edukace se objevilo v různých podobách ve většině příspěvků a je potěšitelné, že SHV zde měla dva zástupce – Jana Prchala a Jakuba Kacara, jejichž příspěvky reflektovaly reálnou situaci současné školní praxe. Zejména Jakub svým bezprostředním příspěvkem zaujal – hlavně mladší účastníky konference.

Ve dnech 18. a 19. října v Brně na Masarykově univerzitě proběhl již 28. ročník konference ***MUSICA VIVA IN SCHOLA***. Program byl tematicky rozdělen do dvou částí: *Hudba a kultura 20. století ve všeobecné hudební výchově* a *Aktuální otázky hudební výchovy*. SHVČR zastupoval předseda Jan Prchal, který se ve svém příspěvku *80 let Společnosti pro hudební výchovu a pohled na současný stav hudební výchovy v ČR* pokusil o analýzu současného stavu školní hudební výchovy, role základního uměleckého vzdělávání a nastínění strategie pro nastupující období.

Dne 16. listopadu 2016 hostil Památník národního písemnictví na pražském Strahově **Hudebně pedagogické sympozium** věnované 100. výročí narození významného hudebního pedagoga, psychologa a didaktika **Františka Sedláka**. V rámci konference bylo také připomenuto 100. výročí narození hudebního teoretika a pedagoga Eduarda Herzoga. Jednodenní konferenci uspořádala v rámci oslav 70. výročí Pedagogické fakulty UK v Praze katedra hudební výchovy. Na Františka Sedláka ve svých proslovech vzpomenu prof. Eva Langsteinová, doc. Miloš Kodejška, prof. Jaroslav Mihule, či jeho dcera, doc. Hana Váňová. Z příspěvků, které bezprostředně vycházely ze školní hudební výchovy a byly jí věnovány, nelze nezmínit příspěvek prof. Evy Jenčkové s názvem *Využití hudebně pohybových paralel v rozvoji hudebnosti žáků*. Zástupce SHVČR Jiřina Jiříčková se ve svém příspěvku *In „hudební výchova“ aneb Je hudební výchova „in“* zabývala otázkou osobnosti učitele, jeho motivace k výuce hudební výchovy a s tím souvisejícím postavením předmětu hudební výchovy na konkrétní škole, v konkrétním místě. Uvedla praktické příklady z vlastní pedagogické praxe a vyzvala k motivaci studentů učitelství hudební výchovy kreativní výukou na vysokých školách, která bude reflektovat potřeby současné školní hudební výchovy. Konferenci uzavírala krátkým workshopem *„Naučíme zpívat všechny děti?“* svým osobitým způsobem Alena Tichá, rovněž lektorka SHV ČR.

Katedra hudební pedagogiky University ve Würzburgu uspořádala ve spolupráci se Společností Lea Kestenberga (IKG) ve dnech 18.–20. listopadu 2016 mezinárodní kongres s názvem ***Od prvního mezinárodního kongresu Společnosti pro hudební výchovu v Praze po současnost (1936–2016)***. Příspěvek k dialogu o kulturním dědictví. Otázka židovství byla velkým tématem konference, v rámci které se uskutečnil koncert

skladeb izraelského skladatele Tzviho Avniho (narozen 1927) za jeho osobní účasti. Interpret klavírních skladeb Kolja Lessing v návaznosti na svou hru vedl zároveň bezprostřední dialog s izraelským autorem. Účastníci konference měli také možnost shlédnout vystoupení na velmi aktuální téma (hudba imigrantů) na závěr celodenního workshopu vysokoškolských studentů s dětmi ze základních škol. Nápad zapojit studenty aktivně do práce s dětmi přímo na půdě vysoké školy a ihned ukázat výsledek jejich práce na veřejném vystoupení by jistě bylo skvělé přenést i do našich podmínek. Na skvěle zorganizované, avšak co do množství aktivních účastníků nevelké konferenci, vystoupili se svými převážně teoretickými příspěvky osobnosti zejména z Německa. Zastoupen byl ale také například Izrael, Kanada, Francie, Polsko. Společnost pro hudební výchovu reprezentovala Jiřina Jiříčková, která přednesla společný příspěvek svůj a Jana Prchala s názvem Česká společnost pro hudební výchovu v proměnách času. Společnost Lea Kestenberga vyslovila ústy svého předsedy, prof. Friedhelma Brusniaka, zájem o další spolupráci s SHV ČR. Český příspěvek bude v průběhu roku 2017 publikován v newsletteru Společnosti Lea Kestenberga. Další konference této společnosti se bude konat 2017 v Maďarsku.

LETNÍ DÍLNA HUDEBNÍ VÝCHOVY 2016

27. ročník Letní dílny hudební výchovy proběhl ve dnech 13.–20. srpna 2016 v prostorách ZŠ Jungmannovy sady v Mělníku. Z technických důvodů nemohl kurz proběhnout na tradičním místě v Liberci a je nutno poděkovat vedení hostitelské školy a paní Šárce Vejvodové za poskytnutí prostor a bezchybnou organizaci. Kurzu se zúčastnilo 80 pedagogů z celé republiky, kteří pracovali ve třech skupinách. Běžná dopolední bloková výuka byla již tradičně obohacena odpolední hrou v orchestru a sborovým zpěvem. Večerní program kromě společenských setkání obohatili zajímaví hosté: Jitka Šuranská, houslistka a velice inspirativní osobnost, zejména ve využití současných technologií při interpretaci lidové písně, Ryan Simpson, v Česku působící kytarista a zpěvák z Memphisu, Tennessee, USA a Ernesto Javier Beltrán z Kolumbie, který představil latinskoamerickou hudbu v podobě vhodné pro využití v podmínkách školní i mimoškolní HV.

Tradičně byla udělena ocenění Cena Jaroslava Herdena za přínos školní hudební výchově, tentokrát doc. PaedDr. Anně Koblrové, CSc., emeritnímu prof. PhDr. Vlastimilu Koblrovi, CSc., PaedDr. Lence Pospíšilové a paní Janě Sečanské.

SPOLUPRÁCE NA PROJEKTECH

SHVČR navázala spolupráci se subjekty, které se rozhodly pracovat na projektech, které by měly vytvářet učební pomůcky pro zatraktivnění výuky HV a jejich přístup k řešení dané problematiky je SHV ČR blízký. Začátkem července 2016 jsme jednali s Nadačním fondem The Music FunDation, který se zaměřuje především na oblast hudby nonartificiální, ale jeho první výstup zpracovává profily významných osobností dějin hudební kultury. V první fázi spolupráce SHV ČR pomohla s výzkumem a sběrem dat.

Další projekt, na kterém bude SHV ČR aktivně participovat, zaštitila instituce nad jiné významná – Česká filharmonie. Cílem společného projektu České filharmonie a Nadace Agrofert je podpora výuky hudební výchovy na základních, základních uměleckých a středních školách v ČR a vytvoření kvalitních učebních materiálů, s jejichž pomocí budou moci pedagogové dlouhodobě a systematicky rozvíjet hudebnost a vztah k hudbě u svých žáků. Česká filharmonie, která projekt zaštiťuje, může přispět k tomu, aby se hudební výchova postupně stala respektovaným předmětem, který bude vnímán jako důležitá součást estetické i osobnostní kultivace dětí a mladých lidí. V průběhu let 2016–2020 vzniknou učební materiály pro hudební výchovu (= audiovizuální materiály, pracovní listy pro žáky, metodické podklady pro pedagogy) na různá témata a budou lákat k aktivnímu muzicírování. Projekt ovšem také vytvoří audiovizuální „bibliotéku“ velkých symfonických děl, založenou na „pohledu dovnitř“.

Jan Prchal, předseda SHV ČR